

JURIDISCH

Doordacht plan van aanpak

Gunning op de laagste prijs komt steeds minder voor bij aanbestedingen. In de aanloop naar de nieuwe (maar volgens sommigen al achterhaalde) Aanbestedingswet is wel gesteld dat het gunningcriterium 'economisch meest voordelige aanbieding' eigenlijk het enige criterium zou mogen zijn. Daardoor zou er immers meer op kwaliteit geconcurrerend worden en minder (alleen) op prijs.

Op papier klinkt dat heel aardig. De praktijk is echter - als vaker - weerbarstiger. Aanbesteders mogen zelf bepalen welke subcriteria zij onder het verzamelebegrip emoji hangen, zolang deze maar op de opdracht (en niet op de inschrijver) betrekking hebben, economisch relevant zijn en voldoen aan de eisen van proportionaliteit en transparantie. Dit leidt soms tot zeer uitgebreide subgunningcriteria met scorematrices die alleen voor geschoolde mathematici toegankelijk zijn. Een andere exponent is het als gunningcriterium opnemen van een plan van aanpak. De gedachte hierachter is even sympathiek als economisch: een goed en doordacht en voorbereid werk belast de aanbesteder en derden doorgaans minder en leidt tot een soepel uitvoering. Deze gedachte veronderstelt echter wel dat verschillende plannen van aanpak van verschillende inschrijvers onderling goed vergeleken en beoordeeld kunnen

worden aan de hand van heldere criteria en verder dat een plan van aanpak ook daadwerkelijke meerwaarde vertegenwoordigt naast bijvoorbeeld contractueel vastgelegde uitgangspunten. In een recente uitspraak oordeelde de Rechtbank Den Haag (LINBv8342) zeer inhoudelijk over de beoordeling - door de aanbesteder - van plannen van aanpak. Concreet had de aanbesteder bijvoorbeeld meerwaarde gezien in een plan van aanpak waarin een inschrijver had aangegeven dat deze in tegenwoordigheid mogelijk zou worden, zou beginnen met onderdelen van de opdracht. Daarover oordeelde de rechter dat dit gewoon een contractuele verplichting van de inschrijver was, waardoor niet veel in te zien waarom daarin meerwaarde school.

Ook voor andere onderdelen oordeelde de rechter soortgelijk. Deze uitspraak is in die zin bijzonder dat rechters zich vaak niet aan de inhoudelijke beoordeling van de waardering van plannen van aanpak wagen. Zij passen een aan het bestuursrecht ontleende 'marginale toetsing' toe om vooral niet op de stoel van de aanbesteder te gaan zitten. Daarmee wordt echter aan aanbesteders wel zeer (of te) veel vertrouwen geschonken ten aanzien van de objectiviteit van hun beoordelingen.

Mr. Leendert van den Berg
Advocaat Severijn Hulshof